

אשריכם ישראל!

העלון החודשי של כל יהודי

גיליון מס' 50 \ ער"ח תמוז תשע"ה \ כתובת: עד' גת 106 דירה 10 קריית גת \ דוא"ל: Mabatye@gmail.com

בס"ד

גיליון מורחב בנושא:

לעולם אינך יודע!

סיפורים בני זמנינו ודברי חיזוק במעלת הדין לכף זכות

בתוכן:

נקודת פתיחה

קוראים יקרים, שלום לכם. כולנו זוכרים את מבצע "צוק איתן" אשר במהלכו חשף צה"ל מנהרות ארוכות שנחפרו מעזה לשטח ישראל, מנהרות אלה עברו מתחת בתי יהודים בישובים הסמוכים לגבול. לאחר שנחשפו המנהרות היה מי שניזכר בכמה אזרחים שכבר כשנה לפני כן התלוננו על רעשים מוזרים שהם שומעים מהאדמה. בשעתו כמעט כל מי שמע את דבריהם פרץ בצחוק מזלזל כלפי אותם "תמהונים" לכאורה... בשעתו היה קשה מאד להתאמץ לכבד את אותם אנשים ולזכור ש"לעולם אינך יודע". אולם בסופו של דבר נוכל ללמוד מהמקרה הזה לכל דבר בו אנו נתקלים:

לעולם אינך יודע מה באמת מרגיש השני, לעולם אינך יודע עם מה הוא מתמודד, לעולם אינך יודע מה גרם לו לעשות את מה שעשה, ולעולם אינך יודע "חשבונות שמים" – למה נגזר שפלוני יעשה לך כך...

בחוברת שלפניכם השתדלנו להגיש לכם בס"ד צרור סיפורים יחודים בני זמנינו, אשר יעזרו לכולנו לשנות את המבט על הסיביבה. לא לזלזל בשונה ואפילו לא במשונה. ועיקר העיקרים: לכבד ולאהוב כל יהודי! ומשמים סובבו שחוברת זו תתעכב מלצאת לאור עד חודש תמוז, ובודאי שהסיפורים ודברי החיזוק המובאים כאן יכולים לחזק אותנו באחדות ואהבת ישראל, והלאוי שנזכה עוד השנה שימי האבלות על חורבן הבית יהפכו בזכות האחדות לימי שמחה בבניין בית המקדש וביאת המשיח, אמן.

כולי תפילה ותקווה שאכן נצא בס"ד מחוזקים מהדברים, ונזכה לשמח את השם יתברך, אשר אמר לישראל: "מה אני מבקש מכם אלא שתהיו אוהבין זה את זה, ומכבדין זה את זה" (תדב"ר פכ"ח). וברור שמי שנהנה לא לזלזל באף יהודי, ומשתדל למצוא נקודת זכות בכל יהודי, סופו שיזכה לשמח את הקב"ה על ידי שיכבד ויאהב את כל ישראל.

כאהבה ובידידות
מצון גוטסמן

- 1.....נקודת פתיחה
- 2.....מעטפת המיליון
- 2.....הכורסה הגנובה
- 4.....הפוך על הפוך
- 4.....המטוס נוחת
- 5.....טבק ללא כף זכות
- 6.....מתנה לא שגריתית
- 6.....לא סתם קישוט
- 6.....מטבעות של זכות
- 7.....נקודת סיום
- 8.....נקודות זכות – חיזוק מרבתינו

תודה מיוחדת לכל השותפים שלנו בהפצת העלון החודשי

בתרומת 50 שקלים אתה מזכה עוד 400 משפחות לקבל את החיזוקים מבית "אשריכם ישראל"
ניתן לתרום להנצחה, לברכה, או לעילוי נשמה (אשראי \ הו"ק \ דואר)

תוכלו ליצור עמנו קשר ב: 08-9743208

ניתן להשיג את החוברת "מכתבי חיזוק ברוח התקופה" מבית "אשריכם ישראל"
בהסכמת מרנן ורבנן שליט"א

להזמנת הרצאות \ חוברות \ דיסקים מאת הרב שמעון גוטסמן שליט"א עורך העלון "אשריכם

ישראל" התקשרו: 08-9743208

ניתן להאזין להרצאות ושיעורים ול"מסר היומי" בקו החיזוקים

"אשריכם ישראל" 0548-516-375

חדש בקו! סיפורי קו זכות בתיבה 8

תודה מיוחדת לכל השותפים שלנו בהפצת העלון החודשי במקומות הבאים:
אופקים \ איתן \ אלומה \ אשדוד \
אשקלון \ בני ברק \ דימונה \
ירושלים \ לוד \ מודיעין עלית \
מצפה רמון \ מעלות \ קרית גת \
רחובות \ רמלה \ תל ציון

בתרומת 50 שקלים אתה מזכה עוד 400 משפחות לקבל את החיזוקים מבית "אשריכם ישראל" ניתן לתרום להנצחה, לברכה, או לעילוי נשמה (אשראי \ הו"ק \ דואר)
תוכלו ליצור עמנו קשר ב: 08-9743208

מעטפת המיליון

סיפור מיוחד התפרסם לאחרונה, מפי בעל המעשה, וזה סיפורו: אני אברך ואשתי פקידה, מטבע הדברים אנו נמצאים בעשירון התחתון מבחינת ההכנסות, אך בסייעתא דשמיא ילדנו ילדים הגדלים בשמחה ומצליחים בלימודים ובחברה. כשבני השלישי הגיע לגיל מצוות, דנתי עם רעייתי בכובד ראש היכן נערוך לו את הבר מצוה. היה לנו ברור שלא נערוך חגיגה מפוארת, כל הדין היה אם נערוך זאת בבית או באולם של בית הכנסת. אשתי אמרה כי אף אחד מחבריו לא ערך את הבר מצוה בביתו וכי זה יפגע בבנו, ישבנו על המדוכה ובסופו של דבר החלטנו לסגור על אולם בפאתי השכונה, שאחדים מבני השכונה ערכו שם בר מצוה.

כשהודענו לבנו היכן אנו מתכוונים לערוך את הבר מצוה שלו, פניו התכרמו, הוא לא היה מרוצה אך לא אמר מילה, הסברנו לו כי אין באפשרותנו לערוך באולם מפואר, וכששאל אם נזמין אורגניסט אמרתי לו שאין צורך וכי ניתן להביא טיפ עם דיסקים. הוא לא היה מרוצה אך השלים עם המצב, ההתנגדות לאולם הגיעה ממקור מפתיע, מהדוד שלי שהיה אדם עשיר בעל רשת חנויות מוצלחת.

הוא פגש אותי בשמחה אחרת ואמר בצורה ישירה: "האם אתה מתכוון לערוך בר מצוה בצורה לא מכובדת?", והמשיך: "בא אלמד אותך משהו, אם תערוך אירוע באולם עלוב, המוזמנים יתנו מתנה בהתאם, לעומת זאת אם אתה עורך במקום מפואר אנשים ישלמו בהתאם..."

"אבל מי ערב לי שבאמת אנשים יתנו? אולי בסוף האירוע אשאר בלי כלום?" אמרתי. הוא קרץ לי בעינו ואמר: "אתה יכול לסמוך עלי, אתן לך מתנה כזו שהכל ישתלם לך" ונפרדנו.

סיפרתי לאשתי את השיחה עם הדוד אך היא לא השתכנעה ואמרה כי נצטרך לעשות כך גם לילדים האחרים, אך אני התעקשתי ואמרתי כי אם הדוד מציע דבר כזה זה עוול אם לא נערוך לבנו בר מצוה כמו שעורכים שאר חבריו, ומלבד זאת, זה יהיה עלבון לדוד שכנראה דואג לכבוד המשפחה" אמרנו ועשינו.

ביטלנו את הזמנת האולם הראשון ושלמנו עמלת ביטול והזמנו אולם מכובד עם מנות מכובדות ואורגניסט, בנו שמוח מאד ואנו קיוונו שזו היתה החלטה נכונה.

האירוע היה מקסים, הדוד הגיע עם כל משפחתו, שמחתי מאד, זכרתי את הבטחות שיעזור במימון האירוע. השמחה הסתיימה, אספנו את המתנות והוצאנו את המעטפות מהכספת.

כשהגענו הביתה ניגש בנו לפתוח את המתנות שכללו בעיקר ספרים ואילו אנו התחלנו לפתוח את המעטפות, הסכומים היו די זעומים וכל העת ציפינו למעטפה המיוחלת של הדוד. לצערנו התברר לנו שני דברים: כמות המוזמנים לא כיסתה אפילו עשרה אחוזים ממחיר האירוע, ובין כל המעטפות לא הייתה אפילו מעטפה אחת מהדוד שלי. הבטנו זה בזה המומים, חשתי בצמרמורת של פחד

הפושטת בגופי, בידועי שאין לי אפשרות וצל של מושג כיצד אממן את הוצאות האירוע. הימים חלפו, הדוד לא התקשר וגם לא העביר מתנה ואנו שקענו בייאוש, שוחחנו על כך רבות, מה שהכניס אותנו ביותר הייתה העובדה שהדוד הביא אותנו להחליף את האולם הפשוט שהזמנו מלכתחילה וגרם לנו לשלם את הקנס ולהתחייב על סכומים שאין ביכולנו לעמוד בהם בהבטיחו ש"יהיה בסדר".

עבר חודש, ידעתי שבעל האולם יתקשר אלי ואני אצטרך לבקש ממנו לפרוס לי את החוב לתשלומים כדי שאעמוד בו לכן התחלתי לעבוד כמנקה חדרי מדרגות בצד השני של העיר, עבר חודש נוסף והוא לא התקשר.

המשכתי לעבוד ולצבור את הכסף ובליבי נטרתי לדוד שלי והתוצאה שלא יצרנו עמו שום קשר. כעבור 3 חודשים הרגשתי שיש בידי סכום כסף מספיק והגעתי לאולם, ציפיתי למעט כנס או ביקורת אך הוא קיבלני במאור

פנים: "מה שלומך, אתה עורך עוד שמחה?" שאל.

"עוד לא גמרתי עם השמחה היא ואתה כבר מדבר על השמחה הבאה?"

"לא הבנתי, מה זה אומר שלא גמרתי עם השמחה היא?" שאל.

"החוב, אתה... אולי שכחת, אך עדיין לא שילמתי לך".

"ודאי ששילמת, אני נראה לך כמו מישהו ששוכח שחייבים לו?"

הייתי בהלם, "אבל... אני לא שילמתי, אתה קיבלת ממני כסף?"

"לא, אבל העובד שלי קיבל ממך את הכסף", "אפשר לדבר איתו?" שאלתי.

העובד הגיע, "אתה זוכר אותי?" שאלתי. "בוודאי, ערכת כאן בר מצוה, אבל לא בגלל

זה אני זוכר אותך כי המון עורכים כאן בר מצוה, אבל טיפ כמו שאתה נתת איש עוד לא נתן לי". "אני נתתי לך טיפ? אני בכלל לא שילמתי!"

"בוודאי, שלחת את אבא שלך או משהו כזה, הוא שילם על השמחה וגם נתן בשמך טיפ יפה לי ולמלצרים". בעל האולם דפדף בפנקס הקבלות, שמו של דודי הופיעה בו, התמוטטתי על הכסא והתחלתי לבכות, הם הביטו בי נדהמים לא מבינים מה קרה לי. "שלושה חודשים אני כועס עליו וחושב עליו מחשבות איומות ולא מדבר איתו, וכעת מתברר לי כמה טעיתי".

הם שמעו מה עבר עלי ובעל האולם אמר: "אם היית מכיר אותי, היית מבין כי אין סיכוי שלא הייתי מתקשר אליך יום לאחר השמחה ולאחר מכן מדי יום בימו".

מיהרתי לבשר לאשתי את הבשורה הטובה, שנינו שמחנו ונעצבנו כאחד מחד על הבשורה הנפלאה ומאידיך על כי חשדנו בדודנו הנדיב לשווא.

החלטנו לנסוע אליו ולספר לו את האמת, הגענו אליו באותו ערב עם מתנת הוקרה וזר פרחים וסיפרנו לו בגילוי לב מה עבר עלינו בחודשים האחרונים... על הדאגה והתמיהה שהיתה לנו. דודי התרגש מאד, ואנו למדנו בצורה מוחשית ביותר לדון כל אדם לכף זכות.

תנו רבנן הדין את חבירו לכף זכות דנים אותו מהשמים לזכות (שבת קכ"ז:). וכל המלמד סנווריה על ישראל הקב"ה מרוממו בעולם (פסיקתא דרב כהנא זה"ב).

הכורסה הגנובה

מתוך הספר "אמונה שלמה"

סיפר הרב יעקב שיש שליט"א סיפור מדהים, שעל פי הוראת הגאון רבי דב לנדא שליט"א מצוה לפרסמו.

המעשה התרחש בשעת צהרים שלווה, ימים סיפורים לפני יום כיפור, בחצר הסמוכה למוסד חינוכי ותיק, כאש המתלקחת בפתאומיות, פרצה לפתע קטטה בין תלמידי המוסד לתלמידי אחת הישיבות הסמוכות. המדריך של המוסד שעורב בתקרית, גילה לתדהמתו כעשרים תלמידים אוחזים בכורסה אחת, כל קבוצה מושכת לכיוונה תוך כדי ויכוח סוער לגבי הבעלות עליה. ר' אשר, המדריך דאז ומנהל תלמוד תורה כיום, נגש אליהם במהירות ודרש לעזוב את הכורסה, כולם צייתו להוראתו מלבד אחד הבחורים שהיו שם, אשר התחצף למדריך ואמר: "תאמר לתלמידים שלך מה לעשות, לא לי!".

ר' אשר עירב במהירות את משגיח הישיבה שדרש מהבחור, מוישי שמו, לעזוב את הכורסה.

לקראת ערב, קרא המדריך ר' אשר למוישי לחדר האוכל של המוסד החינוכי. מוישי לקח תגבור – את החברותא שלו, יוסי. שניהם הגיעו בהססנות, כל תלמידי המוסד היו נוכחים

בחדר האוכל. מוישי יוסי נכנסו, ר' אשר מבקש מהם לשבת, ופותח ואומר מול כל תלמידי המוסד: "הכורסה אכן שייכת למוישי, לאחר חקירה התברר שלפנות בוקר הוא הביא את הכורסה לאזור, והחביא אותה במכולה סמוכה. בבוקר הוא לא חש בנוח להעלותה לעיני כולם, והוא תכנן להעלותה לחדרו בין סדר א' לסדר ב'. בינתיים, אתם הגעתם בצהריים וחשבתם שהינכם כאוכלי המן שהשם זימן להם כורסה חדשה עד לפתח המוסד – טעיתם! הכורסה שייכת לו ולא לכם."

ובעקבות כל המהומה שהתחוללה ביניהם – המשך ר' אשר – התפרצתי עליו ופגעתי בו ברבים, ואני מבקש ממנו מחילה ברבים. כי כשפוגעים צריכים להתנצל, למרות אי הנעימות. כולי תקווה שאתה מוחל לי בלב שלם, מוישי."

מוישי הנהן בראשו ויצא יחד עם יוסי חברו מהאולם, כשהם מופתעים, אלא שאז, כשיצאו לפניה שקטה, פנה יוסי למוישי ואמר לו: "מוישי, תראה עומד יהודי שיכול להיות בגיל של אבא שלך, מתנצל בפני בחור בן שש עשרה שהוא פגע בו ואתה יצאת נקי וישר בעיני הכל. אבל, דע לך, שאני יודע את האמת. אני היחיד שידוע אותה. אתה הרי פושע, הכורסה הזו גנובה, אתה סחבת אותה לפנות בוקר מאחת החצרות פה באזור. ועכשיו אתה מרגיש טוב עם עצמך, מה קרה לך?"

דבריו של חברו חדרו פנימה לתוך נימי ליבו של מוישי שערך חשבון נפש עם עצמו. הוא המתין לסיימו של סדר שלישי בישיבה, בתשע וחצי בערב, ונשאר ללמוד עד שאחרון הבחורים עזב את הישיבה הקטנה. הוא החליט שכעת הוא מוכרח לקיים מצות עשה דאורייתא, "השיב את הגזילה אשר גזל". גרר את הכורסה החדשה עד לחצר החשוכה והרימה מעל לגדר האבנים שסביב הבניין. קפץ לתוך החצר, וניסה למשוך את הכורסה שהיתה מונחת על הגדר. כנראה שעורר רעשים כלשהם, שכן אחד מדיירי הבניין, ראש כולל מפורסם אשר היה הוא בעל הכורסה, הציץ מהחלון וחזה במחזה מבהיל: הכורסה שלו עומדת על גדר האבן, ובחור ישיבה גונב אותה. כמוכן שהדעקה הראשונה שמנלה מפיו היתה: "גנב, גנב, תעזוב את הכורסה!" במהירות יצא החוצה אל קהל האנשים שהספיק להתאסף סביב הגדר.

ומוישי בחורונו, עומד במרכז בהלם, כשלמוחו מחלחלת ההבנה שהיהודי עם הפראק צועק בעצם עליו, בנוכחות קהל רב, כאשם בגניבה! הוא ייחל בליבו לחיוכה הרחב של האדמה שתחתיו, כבזמן קורח ועדתו, ומשהדבר לא התרחש תפס את רגליו וברח, כשצעקותיו של ראש הכולל עוד מהדהדות אחריו: "איך אתה לא מתבייש, חילול השם! בחור עם כיפה וציצית גונב? תתבייש לך!" הכורסא עדיין תלויה, אך הוא ברח...

במרחק בטוח מן ההתקלות עצר וחשב לעצמו: "רבונו של עולם! בבוקר אני גונב כורסאות, בצהריים אני מתקוטט ומתחצף, בערב אומר לי החברותא שלי שאני פושע וגנב, לאחר מכן הלכתי לקיים מצוה ולהחזיר את הגזילה. חזרתי בתשובה, ואז מגיע ראש

הכולל וצועק עלי לפני כולם: 'גנב,גנב' מה קורה כאן?"

מחשבות זרות, מעשה יצר הרע החלו לשוטט בראשו המתוסכל. הוא הרגיש חסר ערך, מבזזה ומיואש, כבר אין לו מה לחפש בעולם התורה אחרי מאורע מבייש שכזה שייזכר לו לדראון עולם.

הוא ישב בחושך, סנטרו חפון בידו הרועדת עדיין, ואז אמר לעצמו: "רגע, מי אמר שאני לא שווה כלום. הרי יש יהודי אחד שלא אמר כך! הרי ר' אשר המדריך אמר לי בפני כל תלמידי המוסד שהוא מתנצל ומבקש את סליחתי. אני בסך הכל בחור צ'י"ק בן שש עשרה, והוא אדם מבוגר. הוא רחש לי כבוד והיה מוכן להשפיל את עצמו בשבילי, אז למה אני חושב שאני לא שווה כלום?"

הקדוש ברוך הוא פשוט מנסה אותי. אני יכול להתרסק בעקבות הנסיון הזה, אך לעומת זאת הנסיון מסוגל לרומם אותי אל על. במה אבחר? ...

הרהר עוד מספר דקות עד שרגליו משכו אותו לקום ולהמשיך הלאה. מוישהלה הרגיש שהוא נמצא בתוך מלחמת איתנים, בין שני יצרים. החליט להכנס לבית המדרש, ונזכר במשפט עוצמתי שפגש בעת לימודו בסדר מוסר בספר "מסילת ישרים": "נסיון אינו תאוונה. לשם כך אנו נמצאים פה בעולם, להתגבר על בלבולי היצר. ועלינו לעמוד בנסיון, להתרומם ולתפוס את עצמינו."

מוישי החליט בו במקום לשבת וללמוד כל הלילה, בהחלטה אמיצה ונחושה. הוא עשה כך, ומני אז החלה עלייתו בלימוד. השמועות על רצינותו הגיעו עד לאוניו של ראש הישיבה, ואט אט הוא כבש את מעמדו כאחד הבחורים הטובים בשעור. הוא התקבל לישיבה גדולה חשובה ומבחרת, שם ישב ולמד, התמיד והתעלה.

עברו להן מספר שנים כשהוא צומח למתמיד גדול, אשר יראתו קודמת לחמתו. באחד הימים כשישב ולמד בבית המדרש של הישיבה זיהה לחדרתו את אותו ראש הכולל שצעק עליו לפני שנים מספר. מוישי עשה את עצמו כאינו רואה ועיניו שקועות בגמרא. לאחר מספר דקות העיף מבט נוסף לכיוון בכדי לבדוק האם הלה עוד נוכח במקום, ולחדרתו הבחין שכעת הוא צופה בו מהצד השני. הרהור מבועת חלף במוחו: "רק חסר לי שהוא יספר לראש הישיבה על הבחור החשוב הגנב..."

בסוף הסדר ניגש אליו אחד הבחורים בישיבה ואמר לו: "מוישי, ראש הישיבה קורא לך". מוישי נהיה אדום וליבו פעם בחוזקה. לקח לו כמה רגעים להתאושש ולהירגע. הוא נכנס מפוחד אל הקודש פנימה. עיניו הרוכות של ראש הישיבה סקרו אותו בחיבה והוא פתח ואמר לו: "הצעת שידוך מעולה מסתובבת כבר חודש ימים, וההורים שלך אף מעורבים בעניין. בת תלמיד חכם מיוחדת במינה". הוא המשיך ותיאר את מעלותיה התרומיות, ומוישי הסכים לפגישה, שהתנהלה לשביעות רצונם של שני הצדדים. כשנראה היה שעוד מעט יתברשו

בשורות טובות, ביקש מוישי להיפגש עם אביה של הבחורה.

הוא הגיע בשעה העיודה לבית המשודכת, והתקבל במאור פנים על ידי אב המשודכת. מיד כשהסתכל עליו מוישי, זיהה את בעל הפראק שצעק עליו באותו לילה... הוא קיבל חולשה ופיק ברכיים. אך התאמץ בכל כוחו לשמור על ארשת פנים שלווה ומנומסת.

לאחר כמה שאלות מצד אבי המשודכת, ניגש מוישי לעניין. "אתם מכירים אותי מאיזה שהוא מקום?"

"לא, אינני מכיר אותך קודם, אך שמעתי עליך דברים נפלאים". ענה אביה של המשודכת, ראש הכולל המפורסם לשאלתו של המייעד להיות חתנו.

"אני רוצה להזכיר לך משהו. פעם נפגשנו באיזו שהיא סיטואציה. לפני מספר שנים, בסביבות עשר בלילה, אתה צעקת על בחור ישיבה בחצר הבניין שחשבת אותו לגנב", ראש הכולל קטע את דבריו בהתרגשות כשהוא נזכר: "כן, כן, הסיפור רודף אותי כבר זמן רב ולא נותן לי מנוח. המקרה התרחש כשבוע לפני חג הסוכות. יום לפני הנחתי את הכורסה בחצר כדי להכניסה לסוכה שבבית, ולמחרת אני רואה מחלון חדרי בחור שמנסה להעלים אותה! כשעליתי הביתה לאחר שהכורסא היתה מונחת במקום מבטחים, שחתי לאשתי: 'ברוך השם שהצלחתי לעצור את הגנב, בחור חרדי עם ציצית, ללא שום טיפת בושה...' אשתי הזדעקה ואמרה לי: 'רבונו של עולם, הרי השכנה אמרה לי עוד בבוקר, שלפנות בוקר ראתה שהכורסה נלקחה. כנראה שאותו בחור עשה תשובה ובא עכשיו להשיב את הגזילה למקומה! ואתה הלכת ופגעת בו ברבים???"

"תפסתי את עצמי ואחזתי את הטעות שקרתה כאן. מאותו רגע לא יכלתי להתרכז בשום דבר אחר. כל מעייני היו נתונים בחיפושים אחר הבחור על מנת לבקש את סליחתו. אולם מאמצי הרבים לא נשאו פרי והעלתי חרס ביד. באותו יום כיפור, כשהתפללתי מעומק הלב, התחננתי לקדוש ברוך הוא: 'ריבונו של עולם, בבקשה זמן לי את הבחור הזה, אני מוכרח להתנצל בפניו' האם אתה היית שם ויודע מי הבחור הזה?"

"ודאי שאני יודע! הבחור הזה, הוא מי שעומד לפניך!" מוישי כמעט צעק מרוב התרגשות.

ראש הכולל חיבק את מוישי, פרץ בבכי ואמר לו: "אני מתנצל מקרב ליבי על הבושה האינדיבידואלית שגרמתי לך". מוישי ענה לו נסער כולו: "אתה מתנצל בפני? בזכות הצעקות שלך נהיית לבן תורה אמיתי! כמעט שהיית ברחוב, לאחר שלא חשתי בטעמו הערב של הלימוד, והנה הגיע הניסיון ועורר אותי. בזכותך בכיתי לפני ריבונו של עולם, והתחננתי וביקשתי שייתן לי את היכולת והכישורן לשבת וללמוד את תורתו הקדושה. הנסיון הזה הציל לי את החיים ואתה מתנצל?"

ערב למחרת נחתמו התנאים למזל טוב.

החיים מלאים קשיים וניסיונות שאורבים לנו על כל צעד ושעל. מניסיון אפשר להתרסק ולפול, ומאידך גיסא אפשר לעלות ולהתרומם – ננת ליראיק נס להתנסו" – ניסיון להתנשאות על ידי הקב"ה, אותו הוא מזמן רק ליראיו. ועם כל ניסיון, נשלחים משמים גם הכוחות להתמודד ולעמוד בו בגבורה. כך ששום תרוץ לא יתקבל. **הבחירה היא בידו, לקחת את הניסיון כחבלי צמיחה ואת הקושי כאבני בנייה איתנות להתרומם עימו לפגטו.**

הפוך על הפוך

את הסיפור שלפניכם שלח לנו אחד הקוראים, הסיפור מובא בספר הנפלא "ברכי נפש" שמות (פורסם בעלון "תהילה לדוד"): "בתלמוד תורה שלי", סיפר המנהל, "יש מלמדים רבים, ועם כולם אני מסתדר היטב, חוץ ממלמד אחד חסר סדר. כל מה שאני מסכם איתו, הוא שוכח... כשאני מתקן, למשל, תקנות חדשות למלמדים, כולם זוכרים ליישם אותן, חוץ ממנו... הכל הוא עושה להיפך. הייתי מפטר אותו מזמן. אבל יש לי בעיה: כל הילדים העוברים תחת ידו יודעים ללמוד מצויין, וגם אלה שלא הצליחו במקומות אחרים, כשהגיעו אליו – גדלו ועשו פרי. גם כל ההורים מרוצים ממנו בצורה יוצאת מן הכלל, ובכל אסיפת הורים של התלמוד תורה, הוא מקבל את השבחים הכי גדולים. בלית ברירה נאלצתי לקבלו כמות שהוא, ולהמשיך להעסיק אותו בתלמוד תורה.

על הכל הייתי יכול לוותר עד שנקלענו פעם לאירוע מסיים, והנהגותיו של אותו מלמד חצו כבר את כל הגבולות.

התלמוד תורה שלנו הלך וגדל, והבניין נעשה צר מלהכיל את מאות התלמידים שחשו בו. והנה, הגיעה לאוזני ידיעה שאחד הגבירים המפורסמים מבקש לתרום בנין לתלמוד תורה, לעילוי נשמת הוריו. יצרתי עמו קשר, וסיכמנו שיערוך ביקור בתלמוד תורה שלנו.

לקראת הביקור כינסתי את כל המלמדים, והודעתי להם על הגביר החשוב העומד להגיע, ועל כך שהוא כנראה יכנס לכל כיתה וכיתה, ועל כן יש לוודא שהכל יהי נקי ומצוחצח כראוי, ושהילדים יעניקו לו כבוד רב. המלמד ההוא השתתף בכינוס המורים הזה, עם כל פרטי ההדרכה שבו. באותם ימים עשה מיועדנו זה פעילות עם ילדי כיתתו, וסיכם עמהם שאם ילמדו בהתמדה, ויסיימו את המסכת יתן להם פרס. ומה הוא הפרס? מכוניות מתנגשות בתוך הכיתה... דהיינו, שכל הילדים ירשו להפוך את כיסאותיהם, ולהסיע אותם כמו מכוניות, ולהתנגש האחד בכיסאו של השני. הילדים עמדו במשימה בהצלחה רבה וסיימו את המסכת ואף נבחנו עליה. והנה הגביר הגיע לתלמוד תורה, ועובר עם המנהל מכתה לכיתה, ומתרשם מרצינותם של התלמידים, מצורת הלימוד, וגם מהסדר והניקיון השוררים בכל פינה בבניין התלמוד תורה. עד שמגיע תורה של כיתת המלמד הנזכר לעיל. הדלת נפתחת, והמנהל חושב שעוד רגע קט הוא מקבל התקפת לב...

כן, בדיוק ביום זה קבע המלמד עם תלמידיו להוציא לפועל את יום המכוניות המתנגשות. הכיתה הייתה מבולגנת נורא, כאשר כל הכיסאות הפוכים, הילדים מתגלגלים על הרצפה, ומתנגשים האחד עם רעו, והוקל – קול רעש גדול כעין תאונת דרכים... ואם לא היה די בכך, הרי שהמלמד שלנו היה גם הוא על הרצפה, ושיחק ביחד עם הילדים... פניו של המנהל חוורו כסיד. הוא לא האמין... המנהל התנצל בפני הגביר בבושה גדולה, וגם המלמד קד קידה לפני האורח על המראה הירש – חיובי של הכיתה.

מיד לאחר שהגביר עזב את הביקור בתלמוד תורה, קרא המנהל למלמד והורה לו שיסתלק מפה – הוא מפוטר! איך הוא לא מתבייש! "לאחר מה שראה הגביר בכיתתך, הוא לא יסכים לתרום מאומה".

המלמד התחרט וטען ששכח מההוראות, אך המנהל צרח עליו ולא קיבל זאת: "לא רוצה לראות אותך יותר, תסתלק מפה!".

המלמד, החל להתחנן למנהל ואמר: "יש לי 10 ילדים בבית, לא תהיה לי פרנסה!".

אך המנהל זעק: "לא אכפת לי מהפרנסה שלך. עשית נזק ואתה מפוטר!". המלמד עזב את המקום אבל וחפוי ראש...

לא עוברים יומיים, ואחד הילדים הקטנים בביתו של המנהל נפל ושובר את הרגל. עובר יום נוסף, וילד שני נתקל בחלון זכוכית ונשרט קשות. כעבור יום – יומיים נוספים, נתקעה ראשה של בתו הקטנה, ואין היא מסוגלת להיזז, ומתאשפת בבית חולים. ואם לא היה די בכל אלה, גם אשתו נופלת ברחוב, ושוברת את ידה ואת רגלה!!!

מנהל התלמוד תורה הבין שיש דברים בגו, ניגש לאחד מגדולי הדור, וסיפר לו את רצף האירועים המוזרים המתרחשים בביתו. השאלה הראשונה של הגדול הייתה: "האם גרמת לאחורונה צער לאדם פלוגי?..."

המנהל הנהן בראשו כהסכמה, וסיפר לגדול הדור את כל המעשה עם המלמד. אמר לו הגדול: "עשית את אשר לא ייעשה. לך מיד לפייס את המלמד, ותדע לך שמדובר בסכנת נפשות".

עשה המנהל כפי שהצטווה, והתקשר אל המלמד, ביקש ממנו סליחה ומחילה, והתחנן לפניו שיחזור למלאכתו בתלמוד תורה. המלמד בטוב לבו, הודיע מיד שהוא מוחל על כל מה שנעשה איתו, אך לא הסכים לחזור לתפקיד, כי כבר מצא עבודה בתלמוד תורה אחר. לא תאמינו למה שאירע אחר כך...

"לאחר שבוע", מספר המנהל, "אני מקבל איגרת מהגביר ההוא, כי ברצונו לתרום את כל הכסף להקמת בנין חדש בתלמוד תורה! במכתבו מציין הגביר, שבמהלך ביקורו במוסד התפעל מדברים רבים, אולם מדבר אחד התפעל במיוחד: 'בניגוד לתלמוד תורה אחרים שבהם ביקרתי, ולא הייתי מרוצה מהקפדנות היחידה בין המורים לתלמידים, ראיתי ונוכחתי שאצלכם אין הדבר כך, והראיה – שהמלמד ההוא בכיתה ההפוכה, הוריד את עצמו אל הילדים, ושיחק ביחד איתם על הרצפה. זה הדגם המדויק של התלמוד – תורה שחיפשתי, כדי לתרום לו בניין', הוא סיים. המנהל לא האמין לתוכן המכתב..."

"מהמעשה הזה הקב"ה לימד אותי, שהחשבונות שלו שונים מצורת ראייתו".

אומר ספר חסידים (ע"א ע"ב): אם ירגיל אדם לדון לנכף זכות ולדבר תמיד טוב ולא רע, יהיה כלי וצינור אל הקדושה, ואם להיפוך – להיפך ח"ו.

המטוס נוחת

מהחלון הגדול נראו הנופים ההולכים ומתקרבים של ארץ ישראל.

רחל רבקה ישבה דרוכה במקומה. הפעם, היא יודעת, אף אחד אינו ממתין לה בשדה התעופה.

"אנחנו נמתין לך, בשמחה" אמרה לה בת דודתה.

"באמת תודה, אבל הפעם לא!" ענתה רחל רבקה בהחלטיות. היא לא רצתה להטריח את בני הדודים הנחמדים, היא כבר עשתה את הדרך הזו מספר פעמים וחשבה שאין סיבה להטריח אם היא תוכל להסתדר בקלות בעצמה.

ובכל זאת היא חשה אי נוחות הולכת וגדלה. מה כבר יכול להיות? היא הדפה את התחושה הבלתי נעימה, ובכל זאת חרטה החלה להציף אותה.

הדלתות נפתחו, זרם האנשים החל יורד מהמטוס. ותחושת הבדידות שאפפה אותה, הלכה והתעצמה.

היום הלך והחשיך, הגשם הקל שירד הלך והתגבר בהדרגה. הקור גבר והיא אחזה בחוזקה במזוודתה מחפשת במהירות נואשת מונית פנויה. חבל שהתעקשה שלא ימתינו לה בשדה התעופה! ואולי, חלפה מחשבה בלבבה, אולי יחליטו להפתיע אותי בעקבות מזג האוויר הסוער?

אף אחד לא הפתיע אותה.

מונית פנויה נמצאה לבסוף. היא נכנסה לתוכה רטובה כולה.

"גברת!" קרא הנהג בחוסר סבלנות "את נכנסת?" כמו להכעיס, היא גלתה לפתע שתיק הצד שלה נעלם. הנהג התרגז והתיק התגלה לבסוף בתא המטען.

רחל רבקה ישבה פגועה במונית. היא לא מסתדרת עם סגנון בוטה שכזה וחיכתה שהנסיעה כבר תסתיים.

אולם, כאשר הסתיימה לבסוף הנסיעה, היא גילתה לחרדתה את עצמה ברחוב חשוך כשמשני צידי שורות בתים זהות והיא איננה זוכרת לאן יש לפנות.

הגשם התגבר. אף אחד לא היה ברחוב. ודמעוניה הצטרפו אל הטיפות היורדות. מישהו נראה באופק, רחל רבקה התקרבה לעברו, לא מאמינה.

בן הדוד שלה נראה הולך ומתקרב לעברה.

"הו", היא נאנחה בהקלה. "שלום וברכה!"

"שלום" הוא אמר במהירות "וסליחה, אני בדרך להכנסת ספר תורה".

???

הוא לא הספיק לראות את פיה הפעור וכבר נעלם במורד הרחוב.

היא נשרכה עיפה במורד הרחוב.

אור בקע מאחד הבתים, היא פנתה לעברו ובלי לדעת איך, מצאה את עצמה לבסוף בביתה החמים של בת דודתה.

קבלת הפנים החמה והאהובת כמעט השכיחה ממנה את המאורעות שעברו, היא אכלה את ארוחת הערב החגיגית שהוכנה במיוחד לכבודה ופנתה לנוח בחדר הנאה שהוכן בשבילה. ובכל זאת העלבון עדיין צרב בלבבה.

"אל תשאלי מה התרחש כאן רגעים מספר לפני שהגעתי!" סחה בת הדודה בהתרגשות.

"השכנה דפקה בבהילות על דלת ביתנו. היא הייתה צריכה לנסוע בדחיפות אל בית החולים ובעלה היה בהכנסת ספר תורה. בעלי "טס" כדי לקרוא לו במהירות שיבוא".

כמה דקות לאחר מכן צלצל הטלפון: "מזל טוב למשפחת לוי!" בישר בן הדוד, "נולד בן למזל טוב!"

אל השמחה וההתרגשות הצטרפה גם רחל רבקה, למרות שלא הכירה את השכנים.

שמחה על הלימוד לדון לכף זכות!

אומר רבי אהרון ראטה זצ"ל: "יהודי המשתוקק ומצפה לעבוד ולהתדבק ביראת הבורא, זה תכלית עבודתו לחפש ולהמציא בכל פעם איזה זכות ומעלה בחיבורו" ("נועם הלבבות" מ' אהבת ישראל).

טבק ללא כף זכות

מאת הרב קובי לוי

דרור כהן הוא מסוג האנשים שאינו מנדנד יותר מידי לרעיו ולקורביו. הוא אינו מתקשר לחבריו הקרובים יותר מפעם לחודש, ונמנע מלבקש טובות למרות הקשיים שיש לו. הוא חורק שיניים, מפרנס משפחה מהיד אל הפה, אבל שורד. נכון קצת קשה לו להתפלל שלוש תפילות ביום, אבל תפילה אחת במניין הוא אינו מוסס.

לא משנה שחרית מנחה או ערבית, הוא מגיע גם הכיפה לא תמיד צמודה לפדחתו, יום ק, יום לא, זה משתנה לפי מצב הרוח הרחני שלו. כשהוא עם דתיים, היא דבוקה חזק לגולגולת, כשהוא נקלע לסביבה חילונית היא נכנסת למצב המתנה בכיסו הימני.

"יש לי יראת שמים" – אומר דרור, "אבל לא כל כך צפופה. הלואי שכולתי יותר. אני כמו עלה נידף, שהרוח סוחבת אותו לאן שבא לה". לפני שבוע הוא התקשר אלי והתחנן: "עשה לי טובה, ביום חמישי האזכרה של אימא, שנה לפטירתה. אנא, בוא לדרוש בין מנחה לערבית. רבע שעה, עשרים דקות, תעשה כבוד לאימא שלי..."

נו טוב, עשיתי חשבון שכמעט חצי שנה דרור נעלם לי מן האופק, ובעונותי הרבים, לא הצלחתי להגיע ל"שבעה" של אמו. עסקנות ציבורית וטרדות מנעו ממני לנסוע חצי יום לבאר – שבע, שם התגוררה אמו, בשיכון ו' או ז'. ניחמתי בטלפון. והנה נקלעה לידי הדמנות לדרוש בפני מתפללי בית הכנסת השכונתי של דרור, וקומץ בני משפחתו שיגיעו מן הדרום.

דרשן גדול מעולם לא הייתי, אבל אם מבקשים ממני, אני נוהג לעשות שיעורי – בית, ולהגיע מוקדם. לא נעים לשלוף וגם לא מוכבד, בעיקר כשמדובר באזכרה של אישה צדקנית שזה יום השנה לפטירתה.

עלילתי בספרים, ובאווירה של אלול, חודש הרחמים והסליחות, החלטתי לעשות לי ולהם חיזוק בעיני החובה לדון לכף זכות. מי אינו רוצה לצאת זכאי בדין? כל אחד. וכידוע, במידה שאדם מודד מודדין לו. תדון לכף זכות, ידונו אותך לכף זכות, וסיכויך לצאת זכאי גדולים. בעודי מעלעל בספר ישן, קלטו עיני סיפור שלא קראתי מעולם, והחלטתי לשלבו בדרשה.

מיד אחרי מנחה התיישבו להם זקני השכונה, חלקם רדומים, חלקם עירניים, והמאורר החורק התחיל לעשות לי חור בראש. עליתי לתיבה. דרור התיישב ממש מולי ופניו משתוקקות לשמוע דברי מוסר וחיזוק. גם בעזרת נשים שררה דממה.

התחלתי לספר: "ליל ראש השנה בבית הכנסת הגדול של הבעל שם טוב. מאות מתלמידיו הצדיקים עומדים צפופים עם רוחים ולבם הומה בתפילה. יום הדין הגדול והנורא, שבו נחתמים ח"י כל בריה, מי לחיים ומי למיתה. מי בתנך. מי בחרב. שפתותיהם דולקות והם ממליכים את הקב"ה עליהם ומתחננים: זוכרו לחיים מלך חפץ בחיים. למענך אלוקים חיים.

"והנה לפתע צונחת מכיסו של אחד המתפללים קופסת הטבק שלו, ומתגלגלת סמוך לרגליו. התלמיד הפסיק את תפילתו, התכופף, הרים את המכסה, תחב את אפו ושאף עמוק תוך שאיבה מרעישה של טבק חום בהיר, לתוך נחיריו. פעם, פעמיים ושלוש.

"חברו, שהתפלל מאחוריו, הבחין במעשה ונרעש כולו. הוא חשב בלבו: "איזה חצוף היהודי הזה, ברגע כה נשגב שבו חיינו מונחים על כף המאזניים, מלאכי עליון יחפזו רועים ונרעשים, הטפשונו הזה עסוק בטבק שלו, ועוד מרשה לעצמו להניח את התפילה, ולשאוף טבק."

"באותן שניות פעל ההרהור הזה, נ-ו-ר-א-ו-ו-ת. התלמיד שהריח טבק נידון לגזר דין מוות בעליונים, על שהעדיף טבק בנחיריו על פני תפילה ברתת ובחיל.

"הבעל שם טוב הקדוש עשה עליית נשמה במוציא ראש השנה, והנה נודע לו שתלמידו האהוב נידון למוות. הוא התחנן בפני פמליה של מעלה, שירחמו וימתיקו את דינו – אך לשווא. החטא העזיר הזה היה טעון בזלזול מחפיר כלפי מעלה..."

"הבעל שם טוב לא הרפה, ולבסוף נעתרו ורמזו לו, כי רק אם אותו מתפלל – שחשב רעה על מעשהו של הנידון למוות – ימצא כף זכות על כך, יש סיכוי שיבוטל גזר – הדין. כף זכות קטנה על שאיפת הטבק, והחיים יחזרו לו..."

ובעודי מספר, צלצל הפלאפון בכיסו של דרור, פעם פעמיים ושלוש, ובשיא המתח, כשגם הקשישים הרדומים זקפו גבה, מתוחים מן הסיפור, קם דרור ממקומו, מטר תשעים בלי עין הרע, הצמיד את הפלאפון לאוזנו ויצא החוצה מבית הכנסת, תוך לחשוש שיחה עם מישהו מעבר לקו. רתחתי מזעם. ריבונו של עולם, איזה חצוף הציפור דרור הזה, הוא מזמין אותי לדרוש, משאיר פלאפון פתוח, ויוצא בדיוק בקטע המותח של הסיפור...

דרור בחוץ ואני ממשיך...

"ירד הבעל שם טוב מגנזי מרומים, והצליח כנח יחודיו לגרום לבלבול עצום במוחו של התלמיד שחשב רעה על חברו מריח הטבק. הלה לא הצליח ללמוד אפילו שורה בגמרא. עלטה כבדה ירדה על הגיוני שכלו, אשר לפתע עסק בשאלות פשוטות חסרות טעם וריח, מעניני העולם.

"לפתע העסיקו את מוחו עגלות וסוסים, מיתרי כינורות, וערוגות הפרחים. במקום פלפול הגמרא, הפך שכלו של האיש לבלל של שטויות ותהיות שוא, עד שלפתע הבלחה במוחו שאלה שלא הרפתה ממנו – מדוע ריבונו של עולם, מדוע יהודים אוהבים כל כך להריח טבק, מה הם מוצאים באבקה הזו, מה התועלת. יומם ויללה השאלה ניקרה בו, ותשובה לא מצא.

"ליל השענא רבה חלף לו, תפילת שחרית ואחר כך מוסף, ותלמידי הבעל שם טוב ניצבים בשורה ארוכה להתברך מפי רבם ב"פתקא טבא". עד שהגיע תורו של התלמיד המבולבל. הבעל שם טוב ברוט, אך זה רכן על אוזן הרב, ושאל: "כבוד הרב יסביר לי בבקשה, מה מצאו להם היהודים בהרחת הטבק?"

"הבעל שם טוב הרים את עיניו וציווה בקול רועם על תלמידו: "תענה אתה!!!"

הלה נבהל. "תענה אתה", צעק הבעל שם טוב, "שאלת, אבל התשובה מצוייה בקרבך".

עצם התלמיד המבוהל את עיניו וחיפש תשובה, חיטט בחבינות מוחו, כולו תחננים שהבורא יאיר את עיניו, והנה לפתע הבלחה תשובה מבריקה במוחו: "כבוד הרב, דומני כי יש באבקת הטבק ניצוצי נשמה הרוצים לבוא על תיקונם, וכאשר יהודי מריח טבק ונהנה ממנו, אזי באות הנשמות על תיקונן". "פה אמרת", הנהן הבעל שם טוב. "אוי" נבהל התלמיד, "אם כן לשווא דנתי את חברי לכף חובה בזמן תפילת ערבית של ליל ראש השנה, מי יודע כמה נשמות הוא

הביא על תיקון באותן שניות מופלאות... כך חשב. "וגזר דין המוות בוטל. הנה ראו רבותי, גם הרהור של כף חובה עלול לגרום נורא נוראות. בואו נלמד עצמנו לחשוב רק טוב... חשיבה חיובית בבקשה", סוף הדרשה.

אחרי סעודת המצווה לעילוי נשמת אמו ליווה אותי דרור לכיוון הרכב. ואז סנטתי בו קלות. "ידידי, כיצד אתה יוצא באמצע הדרשה עם פלאפון באוזן אל מחוץ לבית הכנסת, כאשר כולם קשובים ומתוחים... ביקשת שאדרוש לעילוי נשמת אמך, ואתה יוצא החוצה? ככה עושים כבוד לאימא? ככה עושים כבוד לתורה?" דרור עצר מופתע והסביר: "כבוד הרב, מכלוף, דודי הזקן, הוא איש נכח על קביים, הוא הגיע לכאן מקרית מלאכי באוטובוס ואיבד את עצמו ברחובות נתניה למעלה משעה... הוא אינו מכיר את נתניה, הייתי חייב לענות לו ולהסביר לו כיצד להגיע לבית הכנסת, אני נורא מתנצל...". אוי, ריבונו של עולם, נעצרה פעימה בלבי, אתה דורש כאן חצי שעה על החשיבות לדון לכף זכות, ובאמצע הדרשה דן את חברך לכף חובה. אוי, אוי, אוי. (מובא ב"היתעניאי")

יהודי שלח קוויטל (פתק) על ידי שליח לרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זצ"ל, והתאונן שאין לו נחת מילדיו, שאינם הולכים בדרך הישר. ענה רבי שלמה זצ"ל לשליח שיאמר לאותו יהודי שלא ידבר יותר רעות על יהודים ואז יהיה לו נחת מילדיו (ספר "סוד צדיק").

מתנה לא שגרתית

דוד ד', בעליה של חנות מתנות יוקרתית בלונדון משתף אותנו בסיפור הבא:

למעלה מעשרים שנה שאני מוכר מתנות בחנות שלי, ברוך השם מעולם לא חסרו לקוחות לחנות, כך שכבר לפני שנים התרגלתי לבקשות מכל סוג שהוא. רוב הלקוחות נכנסים ובפיהם בקשות שגרתיות: "אני מחפשת מתנה לאירוסין של חברי", "אני רוצה לקנות מתנה ליום הולדת של אשתי"... ישנם גם בקשות חריגות, וגם להם התרגלתי, ועל אף זאת לא אוכל לשכוח את אותה משפחה שנכנסה בוקר אחד לחנותי, הם ביקשו שאעזור להם למצוא מתנה לנהג שהציל את חייהם.

נו, נכון, לא כל יום קונים אצלי מתנות לנהג שהציל חיים, אבל בהחלט יש אצלי מדף מיוחד עם מתנות

מעוצבות לאנשים שהצילו חיים, מתנדבי ארגוני ההצלה וכדומה, למתנות אלו מצורף כרטיס ברכה: "לשליח הצלת חיים", ואם הם רוצים יש לי גם מדף מיוחד עם מתנות בהם מצורף כרטיס ברכה: "לנהג המסור"... אולם מהר מאד הבנתי שהפעם לא אוכל למכור להם מתנה מוכנה תוך מספר רגעים, המשפחה חפשה מתנה גדולה ולא שגרתית, אולם הדבר שהכי הפליא אותי ואף עורר את סקרנותי היה בקשתם המיוחדת: "נא לא לצרף ברכה שפותחת במילים: 'לנהג המסור'".

לאחר שעה שלמה, בשעה טובה מצאו בני המשפחה את מבוקשם. ומכיון שבני המשפחה הזו הרגישו בסקרנותי הם התישבו מולי ועל דעת עצמם החלו לספר לי את סיפורו של הנהג שלהם, וכך הם סיפרו:

לפני כחודש היינו אמורים לטוס בטיסה מסויימת, ובכדי להגיע לשדה התעופה הזמנו נהג מונית, התחלנו את הנסיעה עם הנהג שלנו, אולם באצמע הדרך התגלתה תקלה באחד הגלגלים ונאלצנו להמתין עד שהנהג יחליף את הגלגל, אנחנו שהיינו לחוצים מאד כעסנו, כנהג, וטענו בפניו כי הוא חסר אחריות, וממש לא "נהג מסור", לאחר שהוחלף הגלגל המשכנו בנסיעה ובשלב מסויים גם בגלגל השני התגלתה תקלה, כעת כבר לא היה לנהג גלגל חלופי, ונאלצנו להמתין באמצע הדרך עד שהגיעה עזרה.

הנהג ששם לב לשעה המאוחרת, החליט על דעת עצמו לרדת לשולי הכביש, מקום שמיועד למצבי חירום בלבד, כך קיווה הנהג שנספיק את הטיסה שלנו, אולם לאחר כמה דקות עצר אותו שוטר בכדי לתת לו דו"ח בגין נסיעה במקום האסור, השוטר ניצל את ההזדמנות בכדי לערוך בדיקה יסודית לרכב ולרשימות, וכך מצאנו את עצמנו באמצע הכביש לאחר שזמן הטיסה כבר חלף.

הנהג שבאמת דאג לנו, ולעולם איננו יודעים איך קרה מה שקרה איתנו, הודרו וסידר לנו טיסה חלופית שיצאה שעה לאחר זמן הטיסה המקורית, ובשעה טובה עלינו על המטוס.

לא עבר זמן רב עד שהגיעה הבשורה הקשה: המטוס הראשון עליו היינו אמורים לטוס נפל והתרסק... ברגע אחד נהפך הנהג שלנו מ"נהג כשולן וחסר אחריות" לנהג שהיה שליח ההשגחה להציל את חייו!

הנהג ששמע את החדשות הודרו להגיע לבית קרובי משפחתנו בלונדון, וזאת בכדי להרגיע אותם שברוך השם אחרנו את המטוס, וכפי שחשב כן היה, כשנכנס לביתם ראה את כולם לבנים כסיד מרוב דאגה, הנהג הרגיע אותם, ושמו לבשר להם על כל התקלות שגרמו לבני משפחתם לאחר את הטיסה המדוברת.

מאז כבר למדנו שאין סיבה לכעוס על אף אחד. כי לעולם אינך יודע מה גרם לשני לעשות את מה שעשה, ובפרט שתמיד הזולת הוא רק שליח של השם, ולעולם אינך יודע חשבונות שמים, ואנו מאמינים שבודאי הכל לטובה, כי הכל מאתו יתברך, וכל מה שעושה השם

מובא במדרש שבקריעת ים סוף היה לכל שבט שביל משלו, וחומת מים שקופה מבדילה בין השבטים, אמר על זה כ"ק האדמו"ר מקאליב שליט"א שדבר זה רומז שכל אחד ילך בדרכו וינהג במנהגי שבטו, אך יחד עם זאת עליו להביט בהערכה ובדרך של כבוד גם אל הנהגות זולתו (מובא ב"פניני הפרשה" גיליון 483).

לא סתם קישוט

מנחם הוא ילד טוב וחברותי, אם לא בעיה אחת שמטרידה אותו ואת הסובבים אותו: כאשר מנחם מתוסכל או מרוגז על משהו, הוא מאבד שליטה ומגיב ללא כל פרופרוציה למאורע.

אנחנו, ההורים שלו, משתדלים להבינו ככל האפשר, אך מבהירים לו בצורה נחרצת: מכות ואלימות אין מקומם בביתנו! מנחם מצידו מסכים ומשתדל מאד אך כשהדברים מגיעים לשעת מעשה הוא לא תמיד מצליח...

ובכל זאת, באותו יום שיש חרגו הדברים מהרגיל.

רק חזר מנחם הביתה, וכל מקום אליו הגיע הפך לשדה קרב. פה נגעו בו, שם אמרו לו, ומישהו לקח לו ואחותו משקה לו. צעקות ומכות, צעוות וכביעות.

בעוד שאני חושבת לעצמי שהפעם הוא עבר כל גבול אפשרי, נשמע לפתע קול חבטה ולאחריה נפץ ואחר כך לילות קורעות לב.

המשפה כולה זעקה בבהלה אל חדר הילדים.

מנחם עמד שם, פניו משולהבות ואדומות ועל הרצפה התגוללו שברים של הקישוט למדף של דסי אותו קבלה אך לפני יומיים ליום הולדתה.

דסי עמדה שם, מיללת ובוכה בכי תמרורים.

הבטתי במנחם. שיתנצל לפחות! אך הוא עמד שם, הבעתו מתריסה.

"הוא עשה את זה בכוונה!" יללה דסי. "הוא לקח לי את הקישוט והשליך אותו בכח לרצפה!"

חייבים להעמיד את הילד הזה במקום. יש מינימום של שליטה עצמית שהוא חייב ללמוד. המצב הזה אינו יכול להמשיך.

אני חושבת, שאני האשמה במצב הזה שנוצר. אני, אינני מספיק תקיפה. לו הייתי נוקשה יותר, הילד הזה לא היה מעז להתנהג כך. הוא חייב גבולות! החלטתי לא לוותר הפעם. עלי להענישו בעונש כזה, שיבהיר לו לתמיד מה מותר ומה אסור.

אבל אז צלצל הטלפון.

נפנית אל החדר השני והרמתי את השפופרת.

"שלום, מדבר כאן המלמד של מנחם, רציתי ליידע אתכם במה שנודע לי עתה. אחד הילדים בכיתה איבד חפץ יקר והילדים הבולטים בכיתה החליטו כי מנחם הוא האחראי לכך. הם ערכו לו חרם כיתתי. רק עתה נודע לי הדבר, לאחר שאביו של הילד שאיבד את החפץ התקשר לספר שהאבידה נמצאה ומפיו נודעה לי השתלשלות העניינים. ביום ראשון אטפל בעניין במלוא החומרה, ובניתיים, עודדו את מנחם, הוא עבר חוויה קשה מאד!"

שוחחנו עם מנחם. הוא פרץ בכי נורא. חייבתיו אותו. הקשבתי בתשומת לב אל סיפורו.

כל המשפחה התאספה סביבו וכאבה את כאבו, אפילו דסי.

ופתאום אמרה דסי: "מנחם, אתה החזקת ביד את הקישוט שלי ואז אני אמרתי לך..."

"גנב אחד..." השלים מנחם.

"ואז הקישוט נשמט לי מהידיים".

ואני, לא הייתי סולחת לעצמי לו הייתי מגיבה בחריפות כפי שתכננתי, הבטחתי לעצמי להתחזק מעכשיו בלדון לכף זכות.

אמנם, ישבנו לאחר מכן עם מנחם ובהברנו לו מה מותר ומה אסור. אך מה גדול היה ההבדל בין השיחה הזו שנעשתה מתוך הבנה מלב אל לב, לבין תגובה חריפה הנובעת מתוך תסכול וכעס!

אמר הרבי מקוזמיר ז"ע: מה שיכולים לתקן בעולם הזה על ידי שמליץ טוב בעד ישראל, משבר כח המקטרגים יותר מכל מלאכי מעלה, ויותר מעשרת אלפים נשמות של צדיקים בגן עדן ("דברי ישראל" פר' אמר).

מטבעות של זכות

הסיפור שלפניכם פורסם במדור "מכתבים למערכת" של העלון החודשי "אשריכם ישראל" וכך מספרת אחת הקוראות:

יצאתי מבהית לקניה שגרתית בסופר השכונתי, בדרך פגשתי חברה שהלכה במהירות לכיוון תחנת האוטובוס, היא מיהרה בכדי לא להפסיד את האוטובוס הקרוב, וכשפגשה בי היא הושיטה לי שטר של מאתיים שקלים, ואמרה לי: כעת אני ממש ממחרת, אחר כך אסביר לך מדוע הבאתי לך את זה.

אני שהייתי בדרכי לסופר הבנתי משום מה שאת הכסף הזה היא הביאה לי במתנה, ומאוחר יותר היא תסביר לי מדוע נתנה לי מתנה... ומשום כן ניצלתי את ההזדמנות וערכתי קניה יותר גדולה.

נקודת סיום

קוראים יקרים!

אני רוצה לשתף אתכם בתחושה אישית שהתעוררה אצלי בעת עריכת החוברת, והלכה והתחזקה ככל שהתקדמתי בשלבי העריכה: מי שמתחזק באמונה שהכל מאתו יתברך לטובה, יוכל בנקל לדון את אחרים לכף זכות! ומדוע? כי מי שמאמין באמונה שלמה יודע שאם פלוני עשה לי דבר מסוים בודאי שכך רצון השם יתברך, רצון השם היה שיגרם לי דבר זה, ורצון השם היה גם שדבר זה יגרם לי **דוקא** על ידי פלוני זה! וממילא אין לי סיבה לכעוס על מה שעשה לי פלוני, מכיון שידוע לי שכך רצה השם יתברך, ובפרט לאור העובדה שכל מה שעושה השם לטובה הוא עושה, כך שברור שממה שעשה לי פלוני יגרם לי טובה גדולה, וממילא כלל אין לי סיבה לכעוס על מה שעשה!

ומי שמצליח להימנע מלכעוס על הזולת הרי הוא כבר עולה במסלול של "דן לכף זכות", ובודאי משמים יעזרו לו להמשיך ולמצוא נקודה של זכות במעשה הזולת, עד שכלל לא יזלזל בזולת.

תאר לעצמך שיום אחד אתה מזמין לביתך איש מקצוע שיעשה לך חור בקיר בכדי להתקין מזגן חדש, בקשת ממנו שיעשה לך חור בקיר הימני אך הוא התבלבל ועשה את החור בקיר השמאלי, במקום בו עובר צינור מים מרכזי של כל הבניין! ומיד כשנפער החור הוצף הבית במים וכל הרהיטים ניזוקו, לאחר מכן סגרו את הצינור של כל הבניין, ואז קבלת צעקות מהשכנים עם האשמות על חוסר

אכפתיות וכו', תחושה בהחלט לא נעימה... אולם לפתע אתה מגלה בתוך החור קצה של כספת, אתה מתאמץ ומושך את הכספת, פותח אותה, ולמול עיניך הנדהמות אתה מגלה... מיליון דולר! בירור קצר שאתה עורך מגלה לך שהדירה היתה שייכת ליהודי שלבנתיים נפטר עריירי ואין לו יורשים. כעת אתה ניגש לאותו איש מקצוע ונותן לו חיבוק ומודה לו מקרב לב על שזכה להיות שליח ההשגחה בכדי להפוך אותך למיליונר ברגע.

מה נשתנה? מדוע פתאום אינך כועס על אותו איש מקצוע? התשובה היא, שכעת נודע לך שמהרשלנות שלו יצא רק טוב, אבל החור לא נעשה במקום המתאים? הרהיטים נהרסו? השכנים צועקים? זה לא מפריע לך, העיקר שנהיית מיליונר... יהודי יקר! מי שמאמין שכל מה שנעשה עמו בעולם נעשה אך ורק מאת

מאוחר יותר דפקה אצלי אחת השכנות ואמרה לי: הבנתי שקבלת מאתיים שקלים בכדי להעביר לי, את יכולה בבקשה למסור לי אותם? כששמעתי את דבריה, הבנתי לפתע שבעצם קבלתי מאותה חברה את השטר רק בכדי שאעביר אותו לאותה שכנה, ואילו אני הספקתי להשתמש בחלק מהכסף... לא ידעתי איך להתנצל בפני אותה שכנה, למזלי השכנה התאזרה בסבלנות ושמעה ממני פרק במצות "הי דן את כל האדם לכף זכות" כי לעולם אי אפשר לדעת מה גרם לשני להתנהג איך שהתנהג.

▶▶▶▶▶

סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א: בתקופה שבה כהנתי כרב בבית הכנסת הגדול בחולון, פנו אלי כמה אנשים מן המתפללים וטענו שמכיסו של החזן שעבר לפני התיבה בתפילות מוסף מצלצל קול של מטבעות, ואין הם יודעים פשרו של דבר, כיצד יתכן שחזן כמונו שהיה ירא שמים, יעז להחזיק בשבת מטבעות בכיסו?

בתחילה לא האמנתי לדבריהם, אבל כאשר התקרבותי אל החזן נדהמתי להווכח שהדברים נכונים ולא היתה ברירה אלא לגשת אליו ולברר את הענין.

שאלתי אותו: אולי לבש אדוני בטעות את מכנסי החולין שלו?

ומיד לאחר מכן התברר לי עד כמה יש ללמד זכות על בני ישראל.

את המטבעות הללו קיבל קמיע מרבי איציקל מאנטורפון זצ"ל, וכיוון שהקצה אותם כסגולה ולשמירה וגם עשה בהם מעשה לשם קמיע, הרי שאין כל איסור בנשיאתם בשבת.

חסידים מטעמיים שלכך ברא הקב"ה מציאות של "ראש עקום" כדי שנוכל באמצעותו לדון כל אדם לכף זכות. (מובא ב"טובך יביעו")

אמר הרבי מקאמרנא זי"ע שעל ידי שמקבלים כל יהודי בסבר פנים יפות, זוכים לתיקון כל הפגמים (מתוך "שיחות התחזקות" קרח תשנ"ו).

השם יתברך, והכל נעשה לטובה, הוא לא כועס על רשלנותו של פלוני, ולא על חוצפתו של אלמוני, כל הדברים הללו לא מצערים אותו כי הוא יודע שמכל מאורע יוצא רק טוב, ובפרט שמכל התאפקות נהיים מיליונרים בעולם האמת! כמה מעריכים בשמים כל התאפקות שלנו מלהשיב נקם, כמה מעריכים בשמים כל התגברות שלנו על הכעס, כל חסימת הפה מלדבר לשון הרע, זה הרי ים של מיליוני של זכויות בעולם האמת. ומה עוד שלמדנו רבותינו שכל מי שדן את חברו לכף זכות גם משמים דנים אותו לכף זכות.

מי שמאמין באמונה שלמה, אזי גם כאשר יש לו טרדות הוא לה נהיה "היסטרי", הוא יודע שהכל מאתו יתברך וה"עניינים בשליטה", הוא יעשה השתדלות, אבל בלי להיות בהסטריה! צריך פרנסה? אז עובדים, אבל לא נהיים בהסטריה מכך שהבוס החליט לקדם עובד אחר, או מכך שהחודש יש פחות קונים בחנות, העיקר מבחינתי זה שעשיתי השתדלות רגיילה, התוצאה של ההשתדלות לא מטרידה אותי, ומה שנגרד שאקבל בודאי שאקבל...

מי שמאמין חוסך לעצמו הרבה בעיות בריאות הנובעות מהכעס, שכן הוא מאמין שהכל מאתו יתברך ואין מה לכעוס על הזולת אשר הוא רק שליח של הבורא יתברך, והבורא יתברך עושה הכל אך ורק לטובתנו. וכך הדבר בכל עניין ובפרט כשעוסקים בקיום מצוות, שאז קל יותר להתאפק מלכעוס על מה שפלוני מפריע, כי הגם שבאמת מצער אותנו כבוד השם הנמנע לכאורה מחמת הפרעת הסובבים, הרי שאם נחשוב מה באמת רצון השם נגיע מהר למסקנה שהוא יתברך מעדיף שלא נכעס אפילו "לשם שמים"!

הילד לא שמע בקולי? בני הבית לא סיימו מהר את כל ההכנות לשבת? אז מה כעת רוצה הקב"ה? וכי הוא רוצה שכתע נכעס "לכבודו"? חשוב שתמיד נחשוב ונברר מה באמת יותר ישמח את הבורא יתברך. וכידוע הוא יותר שמח מהשלום, וממה שמתאמצים לדון לכף זכות.

איך נזכה באמת לאמונה כל כך חזקה? בראש ובראשונה נתפלל על כך לבורא עולם שיזכה אותנו באמונה, וכלל, כמה שיותר מתרגלים לדבר עם השם יתברך, להודות על העבר, ולבקש על העתיד, כך זוכים יותר להגיע לתחושת "שויתי השם לנגדי תמיד", מה שיעזור לנו לזכור שהבורא יתברך משגיח עלינו בכל רגע, ובפרט כשמבקשים מהבורא יתברך על כל דבר לפני שעושים אותו, מבקשים כוחות וסייעתא דשמיא, וכך גם זוכרים שהכל מאתו יתברך אשר "אין עוד מלבדו".

יעזרונו השם יתברך שנזכה לראות תמיד אך ורק במעלת חברינו, ונראה את הטוב שבנו, ונשמח בחלקנו, אמן ואמן.

העלון הוקדש לעילוי נשמת נעמי בת שולה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

נקודות זכות – דברי חיזוק מרבותינו

ורצון להתעלות. ב] כי מי שרגיל לראות את הטוב הוא שמח בחלקו, וממילא הוא העשיר הכי גדול. ג] כי מי שדן לכף זכות הוא לעולם לא יכשל בהרהור אחר הנהגת השם יתברך איתו, ולהיפך תמיד הוא יודה לקב"ה, וכידוע ההודיה להשם מביאה לידי שמחה אמיתית. ד] כי מי שדן את אחרים לכף זכות גם בשמים דנים אותו לכף זכות, מה שיזכה אותו בכל הדינים, ויביא לו את כל הישועות.

7] כותב בעל ה"תניא" זצ"ל: "אהובי ידידי" נא ונא לטרוח בכל לב ונפש לתקוע אהבת רעהו בלב. ואיש את רעת רעהו אל תחשבו בלבבכם כתיב ולא תעלה על לב לעולם ואם תעלה יהדפנה מלבו כהנדיף עשן וכמו מחשבת עבודה זרה ממש. כי גדולה לשון הרע כנגד ע"ז ג"ע ושי"ד. ואם דבור כך כו' וכבר נודע לכל חכם לב יתרון הכשר המחשבה על הדבור הן לטוב והן למוטב" (אגה"ק סוף אות כ"ב).

8] ה"מאור עינים" זצ"ל היה אומר על הפסוק "אמרו צדיק כי טוב" – איך זוכים להיות "צדיק"? על ידי ה"טוב" – הלב טוב, כי על ידי הלב טוב זוכים גם ללב טהור. עוד אמרו על הפסוק "לתאוה יבקש נפרד" – כמה שחש ושלום נפרדים מיהודי מגיעים לידי תאוה, ומדה טובה מרובה כמה שיש יותר "יוחן שם ישראל" – כאיש אחד בלב אחד, זוכים יותר להגבלה ופרישות. ומבואר בזוהר הקדוש שיוסף הצדיק זכה למדרגתו הנוראה בזכות שהיה משולל מהקפדה שגאה ותרעומת על אחיו, אלא רק ראה את הטוב שבהם ("שיחות התחזקות" קרח תשנ"ו).

9] אומר ה"חזון איש" זצ"ל (יו"ד סוף סי' ב) בשם הגרי"מ מולין זצ"ל שבזמן הזה מצוה לאהוב את הרשעים, כי עדיין לא הוכיחו אותם, מכיוון שאין אנו יודעים איך להוכיח, ואם כן נחשבים הם כאנוסים, ואין רשות לשנוא את הרשעים רק לאחר שלא יקבלו תוכחה.

10] אומר ה"פלא יועץ" זצ"ל (ע' סגוריא): "ביותר צריך לזהר כשאדם נתון בצרה ללמד עליו סגוריא ושלא להזכיר עונותיו, כמנהג קלי הדעת שאומרים: זה זה גרם ועל כן באה עליו הצרה הזאת, כי ידוע שאין השטן מקטרג אלא בשעת הסכנה... ואיש טוב מדבר טוב על ישראל ומביא גאולה לעולם".

11] מרן ה"בן איש חי" זצ"ל אומר בספרו "עוד יוסף חי – דרשות" (מובא בפניני הבא"ח במדבר): גם כאשר יהודי רואה דבר מגונה בחברו הוא צריך ללמד עליו סגוריה, ולהמליץ טובה לפני הקב"ה על כל יהודי באשר הוא, וגם אם הותר להראות לחוטא את גנותו ולהכיחו במילים קשות אין זה אלא כדי להחזירו למוטב, אולם המטב העצמי של המוכיח כלפי החוטא צריך להיות תמיד מבט של לימוד זכות. ומצאנו לכמה וכמה נביאים שנענשו על שדיברו קשות על ישראל לפני הקב"ה, שהרי לפני הבורא הכל ידוע, ואם כן שום תועלת לא יכולה לצמוח מתוך דיבור גנות זה.

ואיך נוכל ללמד סגוריה על אחינו הטועים? אומר ה"בן איש חי" שנוכל למצוא מידה אחת נעלה שמאפיינת אף את הרחוקים ביותר מדרך התורה, שגם כאשר הם מתהלכים ריקים מן המצוות ובהתנהגותם אינם נבדלים לחילה מכל הגויים, עדיין גאים הם ביהדותם ולא מתבוללים בין העמים, ושני עדים נאמנים הציבו יהודים אלו, בהם הם מכריזים קבל עם ועולם כי על יהדותם גאוותם, האחד הוא ברית מילה והשני הוא שמירה מנישואי תערובת.

ומסיים ה"בן איש חי" שדבר זה רמוז בפסוק בתחילת פרשת במדבר "שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם": "שאו את ראש" – הגביה ונשאו את ראשו של היהודי, וזאת על ידי שנסתכל תמיד על החיוב והטוב אשר נמצא בכל אחד, ולא על הצד השלילי שבו. וציווי זה לא נאמר רק על אותו אדם ההולך בדרך התורה ומקיים מצוותיה, אלא "כל עדת בני ישראל" – אף הרחוקים שבהם. שבדבר אחד תמיד נוכל למצוא בהם מעלה טובה על פני שאר האומות, וזאת שנישואיהם אינם אלא "למשפחות לבית אבותם" – שאינם נושאים נשים אלא מבית אבותינו אברהם יצחק ויעקב ולא מן הגויים.

1] גם אם אתה לא מצליח עדיין לדון לכף זכות, לפחות שיהיה לך רצון, תתפלל לבורא עולם שיעזור לך לדון לכף זכות, ומי שמשתדל ורוצה לדון לזכות אזי הגם שעדיין לא הצליח מכל מקום זכותו גדולה, בבחינת החושב מחשבה טובה לעשות מצוה ונאנס ולא עשה מעלה עליו הקב"ה כאילו עשה.

2] זכור! לך אולי קל יותר לשמור על הלשון, לחברך דווקא קל יותר להגיע לתפילה בזמן, ליהודי אחר קל יותר להיזהר מגזל, אחד אחר קל לו לכבד את אחרים, ויש גם מי שקל לו יחיסית ללמוד ברציפות... לכל אחד יש דברים שיותר קל לו לעשות, וכנגד זה לכל אחד גם יש קשיים מסוג אחר, לכל אחד יש יצר גדול בנושא אחר.

3] אומר ה"חפץ חיים" זצ"ל ("שמירת הלשון" שער התבונה פ"ד): "ביום הדין הגדול בעת התחייה צדיקים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר לחיי עולם, ואילו רשעים גמורים והיינו שיש להם רוב עוונות נכתבין ונחתמין לאלתר לגיהנם רח"ל, והנה גם אם יש לאדם זכויות רבות כחול, מכל מקום אם הקב"ה יתנהג עמו במדת הדין הגמורה לא ישארו בידו כי אם מעט מעט, כי כמה מצוות לא עשה אותם בשלמות כל פרטיהן, וגם מה שהשלים עם פרטיהן כמה מהם לא השלים באהבה וביראה ובשמחה כמו שצריך, ואם הקב"ה ידקדק איתו חס ושלום ימצאו רוב מצוותיו בעלי מומין, והמצוות שישארו יהיו מיעוט דמיעוט נגד העוונות שיש לו, ויקרא על האדם זה שם רשע לעולם רח"ל, אבל אם הקב"ה ינהג עמו במדת הרחמים, ויחפש עליו זכות בכל עניניו ישארו זכויותיו על כמנון, ואף מהעוונות שלו הוא ימנע כי בודאי ימצאו כמה וכמה מהעוונות שיש לחפות עליו שעשה בשגגה או בסבה אחרת, כללו של דבר אם ירצה הקב"ה לחפות זכות על האדם לא יבצר ממנו, וממילא אם יתמעטו מקצת עונותיו תכריזו עליו הכותב ויקרא עליו שם צדיק לעולם". ובמה לו זה תלוי? ממשיך החפץ חיים: "כל זה תלוי לפי ההנהגה שהנהיג את עצמו בימי חייו עם הבריות. אם דרכו היתה לדון אותם לכף זכות, דינו אותו גם כן לזכות כדאיאת שבת ק"ז. ואם דרכו היתה ללמד חובה על הבריות ולדבר עליהם, גם מלאכי השרת מדברים עליו רע למעלה, כדאיאת במדרש במשלי. על כן צריך שידע האדם בנפשו בעודו בחיים, כי בעת שהוא דן את חברו בין לטוב בין למוטב אז בדבריו ממש הוא מוסר דין לעצמו". דומה לזה אומר גם רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל ("קדושת לוי" שפטים).

4] אומר רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל: "יש להשם יתברך נחת רוח מזה שמספר בבחן של ישראל, ונראה הטעם משום דאסור להסיח דעת מתפילין, ומצוה על כל אדם לעסוק תמיד בתפילין, דהיינו או לספר השבח של ישראל דהיינו תפילין דמארי עלמא, שכתוב בהם שבח של ישראל, כדאמרין בגמרא תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו מי כעמך ישראל וכו', או לספר בשבח של הקב"ה דהוא תפילין של ישראל כתוב בהן שבח השם יתברך" ("קדושת לוי" פרשת בא).

5] אומר רבי נחמן מברסלב זצ"ל: "דע כי צריך לדון את כל האדם לכף זכות, ואפילו מי שהוא רשע גמור, צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב שבאותו המעט אינו רשע, ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות, עלי ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות ויכול להשיבו בתשובה. וכן צריך האדם למצוא גם בעצמו, כי זה ידוע שצריך האדם להיזהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק העצבות מאד מאוד, ואפילו כשמתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורוצה הבעל דבר להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה, חס ושלום, אף על פי כן אסור לו ליפול מזה, רק צריך לחפש ולמצוא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצווה או דבר טוב" ("ליקוטי מוה"ר"ן פרק רפב).

6] מי שרגיל לדון לכף זכות זוכה להיות מאושר, ומדוע? א] כי מי שמתרגל "לחפש" לראות דוקא את הטוב, הוא זוכה לראות גם את הטוב שבו, וזה מביא אותו לשמחה

ב"אשריכם ישראל" ממשיכים בס"ד בפעילות קודש לזיכוי הרבים מתוך שאיפה להביא אור של עידוד וחיזוק בתקופת "עקבתא דמשיחא"

